

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om private fællesveje. (Privatvejslov).

(Første behandling af lovforslaget (nr. 19) findes i tidenden sp. 615, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 2211).

Der var stillet 36 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sættes til forhandling under ét.

Gorsen: Forslaget til lov om private fællesveje har været behandlet i 13 udvalgs møder og har herunder været drøftet med ministeren for offentlige arbejder i 2 samråd. Der har i de kommunale organisationer, Den danske Landinspektørforening, Grundejernes Landsforbund og enkelte kommuner været stor interesse for privatvejslovsforslaget, som under udvalgsbehandlingen er undergået en række ændringer, som er foreslået af ministeren for offentlige arbejder og tiltrådt af udvalget. Heri ligger ikke nogen kritik af det arbejde, som i sin tid blev udført i den nedsatte kommission vedrørende private fællesveje, men kommunalreformens gennemførelse i 1970 har bl. a. betydet, at lovforslaget som nævnt på en række punkter har måttet ændres for at være i overensstemmelse med reformens målsætning.

Huller i den hidtidige lovgivning er nu lukket, og den nye privatvejslov vil efter alt at dømme få et sådant indhold, at man kan forvente, at den vil kunne holde mange år ud i fremtiden. Når arbejdet er lykkedes på en sådan måde, at der nu foreligger en enig indstilling fra udvalget, skyldes det både en ældre, erfaren formands, hr. Horns, indsats, en ung, dygtig sekretærs, Erik Juuls, bistand samt en imødekommende minister og uden at prale en kreds af udvalgsmedlemmer med tilknytning til de kommunale organisationer, staden København og Frederiksberg, som har forstået at leve op til værdien i det samarbejdende folkestyre.

Efter mit partis opfattelse er de ændrin-

ger af lovforslaget, vi i dag skal tage stilling til, en forbedring af lovforslaget, uden at retssikkerheden for landets borgere er blevet forringet. Ministeren for offentlige arbejder har ikke nøjedes med blot at lytte til den ekspertise, som findes på Slotsholmen og i Havnegade, i vejdirektoratet, men har taget vidtgående hensyn til de ønsker, udvalget har fremsat efter henvendelse fra de kommunale organisationer m. v., og det takker jeg ministeren for.

Jeg skal her blot kort omtale de vigtigste ændringsforslag i betænkningen, nemlig ministerens tilsagn om tydeliggørelse vedrørende en vis udvidelse af begrebet „privat fællesvej“ i henhold til lovforslagets § 2 ved udsendelse af et cirkulære herom. Dernæst at kommunalbestyrelserne overalt bliver vejmyndighed og vejtilsynsmyndighed, således at amtsrådene fungerer som ankeinstans i forhold til de af kommunalbestyrelserne truffne beslutninger, og at samtlige kommuner nu får pålæg om at udarbejde en vejvedtægt for hele kommunen, og at bestemmelsen om lovforslagets „gyldighedsområde“ ændres således, at man lader den allerede bestående opdeling i byzoner og landzoner være kriterium for, om de strengere bestemmelser i forslagens afsnit III eller de mindre vidtgående regler i afsnit II finder anvendelse på de private fællesveje.

Endelig kan jeg udtrykke min tilfredshed med, at stadfæstelsen af den af ministeren for offentlige arbejder udarbejdede standardvedtægt normalt godkendes af amtsrådene. Hermed opnås en administrativ lettelse.

Med disse bemærkninger kan jeg på mit partis vegne anbefale lovforslaget til vedtagelse med de af ministeren for offentlige arbejder stillede ændringsforslag.

Stæhr Johansen: Jeg vil også gerne tilslutte mig hr. Gorsens bemærkninger om de meget saglige forhandlinger, der har fundet sted i udvalget, og give udtryk for tilfredshed med de ændringsforslag, der er stillet af ministeren, ligesom jeg vil nævne, at nogle af de synspunkter, som bl. a. den kommune, jeg repræsenterer her i folketinget, Frederiksberg, har givet udtryk for, er blevet godtaget af ministeriet. Jeg vil f. eks. understrege, at de betingelser, der er opstillet af de kommunale myndigheder for allerede

[Stæhr Johansen.]

anlagte private fællesveje, fortsat skal gælde, hvilket afgjort letter administrationen.

Endvidere er det fra nogle kommuner henstillet, at vejene — og det gælder særlig Frederiksberg — kan udlægges i en bredde af 20 m, og at lovforslaget ændres, således at beslutninger, der er truffet af kommunalbestyrelsen, ikke skal godkendes af amtsrådet, det drejer sig her om Frederiksberg og om København, som jo hver for sig er amter.

Vi har ligeledes fra vores side indstillet, at bestemmelsen om tinglysning af vejbidraget udgår, og også dette er blevet tiltrådt.

Endvidere bliver der i § 66 indført en ny bestemmelse, der giver mulighed for at ændre forældede forpligtelser i servitutter, der påhviler kommunerne. Ministeriet har også udtalt, at grundejerne kan anmode vejmyndighederne og politiet om, at private veje afspærres, når begrundelsen herfor er gennemgående og uvedkommende færdsel.

I anledning af et spørgsmål fra udvalget angående forståelsen af § 40, stk. 1, sidste punktum, har ministeriet udtalt sig mundtligt, men jeg håber, at svaret vil fremgå af det kommende cirkulære, hvortil ministeriet også har henvist vedrørende nogle andre spørgsmål.

Efter min opfattelse er dette lovforslag om private fællesveje altså et stort fremskridt, der bl. a. vil betyde en væsentligt lettere administration for de kommunale myndigheder, og jeg kan kun udtrykke min tilfredshed med ændringsforslagene, som er stillet af ministeren og tiltrådt af udvalget, og som yderligere har forbedret lovforslaget.

Holmberg: Der er gået et meget stort arbejde forud for afgivelsen af denne betænkning over lovforslaget om private fællesveje, og jeg finder det glædeligt, at det er et enigt udvalg, der afgiver betænkning, for der er ingen grund til at skjule, at det er meget ømtålelige problemer, vi her lovgiver om, problemer, som også gennem årene har givet anledning til megen strid naboer imellem og

borger og kommune imellem. Det er i og for sig ganske naturligt, at de kan give anledning til strid. Lad mig bare kort nævne områderne udlæg, anlæg, istandsættelse og vedligeholdelse og i det hele taget råden over disse veje og disse stier. Vi kan selvfølgelig ikke regne med, at al strid uden videre holder op på grundlag af denne lovgivning, men man har fjernet den uensartethed, der før var i de forskellige kommuner, og samlet de regler, der var spredt over forskellige love. Det må være en forenkling.

Lovforslaget er jo et led i den samlede vejlovgivning, og under udvalgsarbejdet har det til tider været ret svært at holde bestemmelserne ude fra hinanden, for lovforslagene om grundejerbidrag til offentlige veje og om ændring af lov om offentlige veje hører meget nær sammen med netop privatvejsloven. Jeg føler egentlig trang til, selv om det ikke er almindeligt at vi roser og takker hinanden, alligevel at sige udvalgsformanden, hr. Horn, tak for en god og loyal ledelse af arbejdet.

På mit partis vegne kan jeg anbefale de mange ændringsforslag og hele lovforslaget, når det senere kommer til behandling.

Skovmand: Jeg vil gerne ligesom ved behandlingen af lovforslaget om en ændring af lov om offentlige veje sige, at ministeren også her har været meget imødekommende i retning af at ændre lovforslaget på punkter, hvor der bl. a. fra udvalgets side er blevet gjort opmærksom på, at det var hensigtsmæssigt at foretage ændringer.

Især vil jeg udtrykke tilfredshed med ændringsforslag nr. 11, fordi det afsvækker den ellers ret skarpe skillelinje, der er i lovforslaget mellem private veje og stier i byerne og private veje og stier på landet. Det er naturligvis klart, at der i de fleste tilfælde er meget store forskelle på situationen de to steder. På landet kan man meget bedre klare sig uden kommunal indblanding, end man kan i byerne. Men menneskenes børn er jo desværre ikke, som de burde være, og det betyder specielt i sommerhusområder eller i

[Skovmand.]

nærheden af rekreative områder, at der somme tider alligevel opstår et behov for samfundsmæssig indgriben. Det er der med ændringsforslaget åbnet mulighed for, idet kommunalbestyrelsen nu har mulighed for at bestemme, at reglerne for veje og stier i byzonen skal gælde i særlige områder i land-distrikterne. Dette skal dog godkendes af amtsrådet, og dermed må man siges også at have sikret de private vejerejeres interesser.

Et af de største problemer i lovgivningen hænger sammen med den manglende hovedstadsreform og i særdeleshed den manglende udligning inden for hovedstadsområdet. På grund af den vanskelige økonomiske situation i de københavnske udviklingskommuner sker det ofte, at veje anlægges som private i starten for senere i udbygget stand at blive offentlige veje. Det er principielt ikke nogen lykkelig løsning, men det synes mig, at det er lykkedes at klare de lovtekniske problemer meget godt, dels med lovforslaget, dels med de ændringsforslag, der nu er stillet til det.

Med disse bemærkninger vil jeg gerne anbefale lovforslaget til vedtagelse.

Jette Boutrup: Ved første behandling af dette lovforslag blev det sagt, at der her er tale om en typisk udvalgsag, og når man ser på de 36 ændringsforslag, som er blevet resultatet af det meget omfattende udvalgsarbejde, må man erkende, at denne udtalelse virkelig havde noget på sig.

De fleste af ændringerne er af teknisk og redaktionel karakter, men jeg vil alligevel gerne have lov til her at pege på et par ting, der forekommer mig at være uheldige. Jeg tænker her bl. a. på § 6, hvis tekst er blevet ændret derhen, at det nu skal være kommunalbestyrelserne, der skal optræde som vejmyndighed for private veje og stier. For Københavns vedkommende bliver der tale om magistraten. Som ankeinstans har man udpeget amtsrådene. Denne administrative forenkling hilser vi inden for SF velkommen. Reglerne gælder imidlertid ikke for Frederiksberg, der i dette som i så mange andre tilfælde indtager en særstilling. Dette skyldes, at Frederiksberg ikke er en del af noget eksisterende amt. De har derfor fået tildelt ministeren for offentlige arbejder som ankeinstans. Dette efter min mening

uheldige undtagelsesforhold lader sig imidlertid ikke rette, før en ny hovedstadsreform er blevet gennemført.

Det andet punkt, som jeg anser det for nødvendigt at drage frem, er det nye punkt 6 i § 16, stk. 3. Det hedder heri:

„et skøn over omkostningerne ved vejarbejdet, såfremt vejmyndigheden påtager sig udførelsen af arbejdet.“

Denne udformning af teksten er efter min mening uheldig, fordi den kan give anledning til forskellige fortolkninger. Teksten lader sig f. eks. forklare derhen, at hvis vejmyndigheden ikke vil påtage sig udførelsen af arbejdet, har den heller ikke nogen pligt til at afgive noget skøn om omkostningernes størrelse. Det er naturligvis ikke meningen, at bestemmelsen skal forstås på denne måde, og jeg vil gerne bede ministeren bekræfte, at den rigtige fortolkning af loven bliver præciseret i cirkulæret.

Når man arbejder med teksten til en lov gælder det efter min mening om at få den udformet på en sådan måde, at fortolkning er udelukket, navnlig en fortolkning, der er i direkte modstrid med det, loven tilsigter. Derfor havde det været bedre, hvis man havde ændret lovforslagets tekst, men da dette ikke kan lade sig gøre på dette tidspunkt på grund af det store arbejdspress, må vi slå os til tåls med cirkulærets fortolkning. Det er ikke den ideelle løsning, men den nødvendige.

Det her fremsatte lovforslag går ud på at samle reglerne om private fællesveje i en enkelt lov. Der er således tale om en forenkling og en indførelse af ensartede bestemmelser. Lovforslaget, der er et led i den samlede vejlovgivning, betegner et fremskridt i forhold til de tidligere mange spredte bestemmelser og kan derfor hilses velkomment af mit parti, som hermed kan anbefale lovforslaget til vedtagelse.

Ministeren for offentlige arbejder (Kampmann): Jeg vil også gerne deltage i takkekoret i forbindelse med udvalgsbehandlingen af dette lovforslag.

Det er rigtigt, som fru Jette Boutrup bemærkede, at jeg ved første behandling kaldte det en rigtig udvalgsag, og det er også rigtigt, at udvalget i allerhøjeste grad har levet op til at have givet dette begreb indhold.

[Ministeren for offentlige arbejder.]

Jeg synes ligesom hr. Gorrson, at det er et godt eksempel på resultaterne af et virkelig samarbejdende folkestyre, og jeg synes ligeledes, at vi med en række af de ændringsforslag, som ikke alene er af redaktionel og dermed teknisk karakter, men også har et virkelig reelt indhold, i samarbejde mellem udvalgsmedlemmerne, udvalgets formand og ministeriet har nået et bedre resultat end det, der var lagt frem til behandling i udvalget her for en lang række måneder siden.

Det er jo en milesten, det lovforslag, der ligger her, og som forhåbentlig bliver vedtaget, og det er forhåbentlig under udvalgsbehandlingen blevet gennemarbejdet så grundigt, at vi kan beholde denne lovgivning, som er samarbejdet til at udgøre et hele, i en årrække. Det lægger jeg megen vægt på, for det er love, som skal indarbejdes og genombearbejdes rundt omkring i de enkelte lokale institutioner, hvorfor det ikke er særlig heldigt og heller ikke særlig rationelt tilrådeligt at ændre i dem i hver eneste folketingssamling.

Jeg føler, at det er lykkedes med dette udvalgsarbejde, og jeg vil atter en gang takke herfor.

Hermed sluttede forhandlingen.

§§ 1-4, ændringsforslag nr. 1, § 5, således ændret, ændringsforslag nr. 2 om en ny affattelse af § 6, § 6 i den ændrede affattelse, vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 3 og 4 om, at §§ 7 og 8 udgår vedtoges uden afstemning, hvorved §§ 7 og 8 betragtedes som forkastet.

Ændringsforslag nr. 5, § 9, således ændret, ændringsforslag nr. 6, § 10, således ændret, ændringsforslag nr. 7, § 11, således ændret, ændringsforslag nr. 8 om indsættelse af en ny paragraf i kapitel 3 foran § 12, ændringsforslag nr. 9 om indsættelse af en ny paragraf med overskrift foran § 12, ændringsforslag nr. 10 om en ny affattelse af § 12 med overskrift, § 12 i den ændrede affattelse, ændringsforslag nr. 11 om en ny affattelse af § 13 med kapiteloverskrift, § 13 i den ændrede affattelse, § 14, ændrings-

forslag nr. 12, § 15, således ændret, ændringsforslag nr. 13, § 16, således ændret, § 17, ændringsforslag nr. 14, § 18, således ændret, §§ 19-21, ændringsforslag nr. 15, § 22, således ændret, § 23, ændringsforslag nr. 16, § 24, således ændret, § 25, ændringsforslag nr. 17, § 26, således ændret, §§ 27 og 28, ændringsforslag nr. 18, § 29, således ændret, ændringsforslag nr. 19, § 30, således ændret, ændringsforslag nr. 20, § 31, således ændret, §§ 32 og 33, ændringsforslag nr. 21, § 34, således ændret, §§ 35 og 36, ændringsforslag nr. 22 om en ny affattelse af § 37, § 37 i den ændrede affattelse, § 38, ændringsforslag nr. 23, § 39, således ændret, §§ 40-44, ændringsforslag nr. 24, § 45, således ændret, ændringsforslag nr. 25, § 46, således ændret, § 47, ændringsforslag nr. 26, § 48, således ændret, §§ 49-51, ændringsforslag nr. 27 om en ny affattelse af § 52, § 52 i den ændrede affattelse, § 53, ændringsforslag nr. 28, § 54, således ændret, ændringsforslag nr. 29, § 55, således ændret, ændringsforslag nr. 30, § 56, således ændret, ændringsforslag nr. 31, § 57, således ændret, §§ 58-61, ændringsforslag nr. 32, § 62, således ændret, §§ 63 og 64, ændringsforslag nr. 33 om en ny affattelse af § 65, § 65 i den ændrede affattelse, ændringsforslag nr. 34, § 66, således ændret, ændringsforslag nr. 35, § 67, således ændret, § 68, ændringsforslag nr. 36, § 69, således ændret, og §§ 70-71

vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (*Hanne Budtz*): Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om ændring af byggelov. (Om vejforhold).

(Første behandling af lovforslaget (nr. 103) findes i tidenden sp. 2735, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 1181).